

Dr. M. W. P. W. S College
Kamptee road, Nagpur

Theory on Skill Development
B. com 2nd year (4th sem)
Marathi medium

Unit – 1

Subject Teacher –
Dr. N. S. Bagde

Unit No 1

व्यक्तिमहत्त्व

व्यक्तिच्या विचारांचे समूचात्मक वर्तन याच्या कारिद्रिक आणि भावसिद्ध सर्व विंग्रंती वेरीन कायते व्याख्य व्यक्तिमहत्त्व आसे म्हणतात.

P = Perception	आकृषन व्यक्ति
E = Emotions	भावना
R = Responsibility	परिच्छि पुरव
S = Self Expression	स्व - अभिव्यक्ती
O = Organise	संघटित
N = Networking	समाजिकता
A = Appearance	बाह्य छळ
L = Leadership Quality	नेतृत्व गुण
I = Intelligency	बुद्धिमत्ता
T = Time Management	वेळ प्रबंघन
Y = Youthfulness	तरुणपणा (उत्साह)

(आंतरिक व बाह्य गुणांचा सं)

वैशिष्ट्य :-

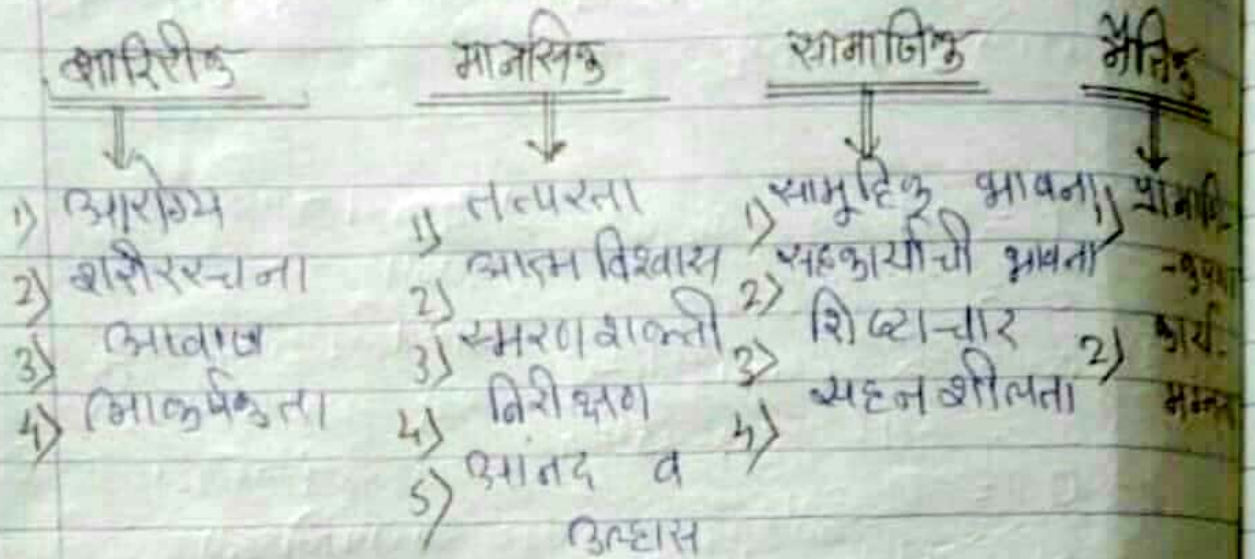
व्यक्तिमत्त्वाचे दृष्टिकोन / प्रकार
Types

वर्ग नष्टमळ

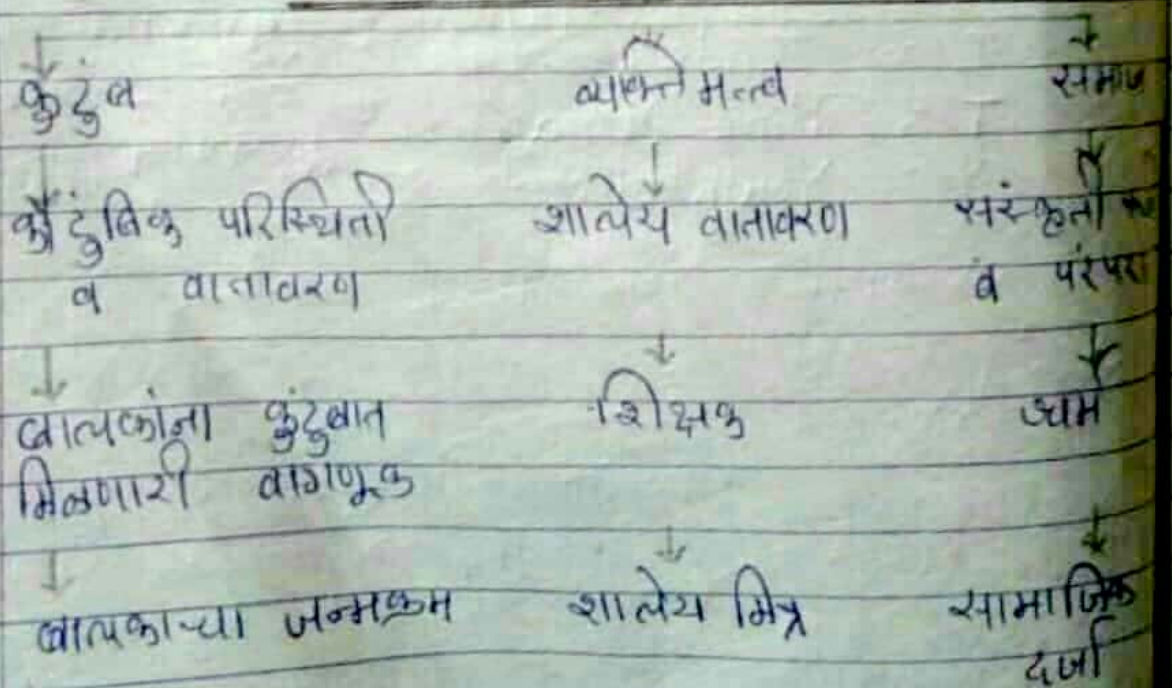
गुणात्मक

- १) शारीरिक वर्गावर आधारित
- २) मानसिक

जांगले व्यक्तिमत्त्व

व्यक्तित्व प्रभाव टाकणारे घटक

रोजगार कौशल्ये

१) रोजगारासाठी आवश्यक असणारी कौशल्ये
(LEPPSTC)

L - Learning skill अध्ययन कौशल्ये

I - Inclusive skill

P - Planning & organised skill नियोजन सुधारन कौशल्ये

P - Problem solving skill समस्या सोडविणे.

S - Self management skill स्वयं व्यवस्थापन

T - Technology skill तांत्रिक कौशल्य

C - Communication skill संवाद कौशल्य

रोजगार कौशल्याचे महत्त्व :

१) (RBI) Reduce work कमालवकर (छाई न करणे).
R - Reduce work (छाई न करणे)

Teacher's Signature

આકર્ષણ નિર્માણ

- 1) સ્વાર્થીયતા - શિષ્ટા-ચારાના અભાવ - વિવેકમૂલ્ય વર્તણૂક
- 2) બૌદ્ધિકતેજ - હૃદય વર્તણૂક
- 3) અપ્રામાણિકતા - નકારાત્મક વૃદ્ધિ ઓગરાંચી સ્વભાવ
- 4) શિસ્ત નહોતી - રાગ - અંકાર - મન-સત્ય ન સ્થિતિ.

मानवी विकास

"मानवी विकास चा अर्थ व्यक्तिमत्त्वीय आंतरिक बदल, जो प्रक्रिये द्वारे होत असतो."

फरक

अभ्याचार	मानवी वृद्धी	मानवी विकास
भोजमाप बढा. रूपरूप क्षेत्र बढल	कुरता येते डंची, वजन, छाती, मर्यादित मर्यादित मात्रात्मक	कुरता येत नाही आंतरिक प्रक्रिया अमर्यादित अमर्यादित गुणात्मक

मानवी वर्तन

"मानवी वर्तन म्हणजे मनुष्याच्या कोणत्याही क्रियेचे निरीक्षण. भोजमाप व त्यांच्या हालचाली वरून कुळण्याची प्रक्रिया होय."

मानवी वर्तनाचे तत्त्व

उद्दीपक	जीव	प्रतिक्रिया
Stimulus	Organism	Response.

व मूल्यांचा संच होय.
 चूक - अचूक, योग्य - वाईट, अनुकूल -
 प्रतिकूल, योग्य - अयोग्य, कामधेरीर -
 बेकामधेरीर. ई. नीतीमूल्ये म्हणतात.

व्यावसायिक नीतीमूल्ये म्हणजे लिखित
 व अलिखित नियम होय.

पुकार

उच्च

निम्न

+ve Approach

-ve Approach

कमी उपस्थिती

उत्पादकता

शक्ति प्रेरण

प्रभावी संदेशावहन

→

उलट

समस्या सोडविणे

वातावरण योग्य

समन्वय

योग्य

ध्येय निश्चिती

* नीतीमूल्ये मनोबल
नीती, नीतीशास्त्र व नीतीमूल्ये
महाजि व्यक्तीच्या वाढावृत्तीच्या तत्वाचा

Teacher's Signature

* मानवी वर्तनाचे घटक (परिणाम)

↓
पारिवर्त्य विषयक घटक

- ① शारीरिक
- ② आय
- ③ लिंग
- ④ धर्म
- ⑤ विवाह
- ⑥ धनमत्ता
- ⑦ संस्कार
- ⑧ परिवार

↓
अनुभूत विषयक घटक

- ① व्यक्तिगतता
- ② आकलन
- ③ दृष्टिकोन
- ④ मूल्य

मानवी वृद्धी

"मानवी वृद्धी चा अर्थ व्यक्तिमत्त्वात वयानुसार बदल होय." मानवी वृद्धी जीवितकाळाच्या समावेश होते त्याचा मोजमाप करता येते. यावरून व्यक्तीचे वर्तन माहित होते."

वैशिष्ट्ये:-

- ① शारीरिक बदल
- ② सर्वांगीक विकास
- ③ मानवी वृद्धी होते व होत नाही.

घटक / परिणाम:-

- ① खान-पान
- ② आंतरिक गुणवत्ता ग्रंथी
- ③ परिवार स्थिती
- ④ शिक्षण
- ⑤ शारीरिक Defect व्यंग्य

ओवरलॉप:-

मानवी वृद्धी → गर्भा अवस्था

→ जन्मानंतर →

0-2
3-12 (3-6, 7-12)
13-19
20-60
60-Deads

संस्था

घटक :-

आर्थिक

बेतन / मजदूरी
महागाई धना
प्रसार वाढ
वोनस
न फा

अर्थिकेतर

रोजगार सुरक्षितता
व्यवस्थापनात सहभाग
साथी पक्षोत्पत्ती
प्रशंसा, नेतृत्व
कुटुंबात कार्य

प्रकार

सकारात्मक

व

नकारात्मक

अंतर्गत

व

बाह्य

व्यक्तिगत

व

समूह

आर्थिक

व

अर्थिकेतर

अभिप्रेरण

Motivation

"हरावीक मार्गाचा अवलंब करणाऱ्यांनी इतर व्यक्तींना किंवा स्वतःला उत्तेजित करणाऱ्या कार्याला अभिप्रेरण असे म्हणतात."

लक्ष्ये व लक्षणे :-

- ① मानसिक प्रक्रिया
- ② अरजेवर आधारीत
- ③ लक्ष्य घेणे प्रेरणा
- ④ सतत प्रक्रिया
- ⑤ कार्याचा आधार
- ⑥ स माज्वात
- ⑦ कार्यक्षमतेत वाढ
- ⑧ मनोव्यवस्था वेगळे

उद्देश्ये :- मदत / फायदे

- ① कार्यक्षमतेत वाढ
- ② उत्पादकतेत वाढ
- ③ निष्ठा, आत्मीयता
- ④ मनोव्यवस्था वाढ
- ⑤ शांतता
- ⑥ परिवर्तनास मदत
- ⑦ यशस्वी नियोजन

- A - Reduce workload ऐकरानी कार्य करणे.
- B - Build foundation पाशा मजबुत
- I - Improve ability कार्यक्षमतेत वाढ

કચ્છ વિશ્વવિદ્યાલય

How to Improve

- ① જીવન એવી વસ્તુ
- ② જે એવી અપ્રત્યક્ષતા
- ③ Challenge
- ④ Thought
- ⑤ Handwork
- ⑥ વિશ્વવિદ્યા
- ⑦ No-veity